

Projekt

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W OLECKU

z dnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Olecko na lata 2019-2022

Na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030, 1490 i 1669) i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994, 1000, 1349, 1432 i 2500) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Olecko na lata 2019-2022, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Grzegorz Kłoczko

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Olecku
z dnia 2019 r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY OLECKO
NA LATA 2019-2022

I. Wprowadzenie

1. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, zwana dalej „ustawą”, określa zadania jednostek samorządu terytorialnego, które obejmują:

- a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- d) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- e) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

2. Realizacja wyżej wymienionych zadań stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy jest realizowana w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia.

3. Za realizację gminnego programu odpowiedzialny jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom.

4. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Olecko na lata 2019-2022, zwany dalej „Programem”:

- a) jest zgodny z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- b) określa lokalne propozycje działań gminy Olecko w zakresie realizacji zadań własnych obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych wynikających z narkomanii,
- c) jest kontynuacją ustawowych zadań realizowanych w Gminie Olecko w latach poprzednich,
- d) stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Olecko na lata 2016-2025 przyjętej uchwałą Nr ORN.0007.25.2016 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 29 kwietnia 2016 r.,
- e) uwzględnia cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020,
- f) jest poparty Diagnozą lokalnych zagrożeń społecznych dla Gminy Olecko sporządzoną w 2017 roku,
- g) został opracowany w oparciu o doświadczenia zebrane podczas realizacji gminnych programów przeciwdziałania narkomanii w latach ubiegłych,
- h) uwzględnia działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty zgodnie z przepisami

wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzaną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3.

II. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych dla Gminy Olecko

Gmina Olecko jest gminą miejsko-wiejską położoną w powiecie oleckim. Gmina liczy 21 757 mieszkańców¹. Spośród tej liczby 16 268 osób zamieszkuje na terenie miasta, a 5 489 – na wsi. Liczba dzieci i młodzieży do 18 roku życia wynosi 4 264, co stanowi 19,6% ogółu mieszkańców Gminy.

Powiat olecki należy do województwa warmińsko-mazurskiego, gdzie odnotowano najwyższą stopę bezrobocia w kraju. Na dzień 31.10.2018 r. stopa bezrobocia kształtowała się następująco: w kraju – 5,7%, w województwie warmińsko-mazurskim – 9,9%, w powiecie oleckim – 11,8% (dane GUS).

Dla potrzeb opracowania Programu, firma Nowe Horyzonty z Wrocławia przeprowadziła w Gminie Olecko w 2017 roku badania oraz opracowała Diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych, która jest podstawą opracowania celów oraz zadań Programu. Poniższe dane pochodzą z badań ankietowych przeprowadzonych wśród 215 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz 100 dorosłych mieszkańców gminy.

Celem Diagnozy lokalnych problemów społecznych w odniesieniu do dzieci i młodzieży była analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków, dopalaczy), w odniesieniu do dorosłych mieszkańców gminy identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym,
- problemy bezrobocia i lokalnego rynku pracy,
- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze,
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia,
- zagadnienia związane z przemocą w rodzinie w tym przekonania dotyczące modelu wychowania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych,
- postawy sprzedawców napojów alkoholowych względem sprzedaży i spożycia alkoholu.

Podczas badań przeprowadzonych na terenie Gminy Olecko wyróżniono zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach dzieci i młodzieży. Poniżej przedstawiono wybrane wyniki przeprowadzonych badań:

- 1) na pytanie „czy kiedykolwiek próbowałeś narkotyków lub dopalaczy?” wśród uczniów najczęściej pojawiała się odpowiedź, że ten problem ich nie dotyczy,

¹ Dane z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Olecku – stan na dzień 30 listopada 2018 r.

twierdząco odpowiedziało 17 uczniów szkół podstawowych, 6% gimnazjalistów oraz 26% uczniów szkół ponadgimnazjalnych,

- 2) na pytanie „jak często przyjmujesz narkotyki lub dopalacze?” uczniowie w większości odpowiadali, że ten problem ich nie dotyczy, w szkołach podstawowych 20% uczniów wskazało, że spróbowało tylko raz narkotyków czy dopalaczy, a 10% zadeklarowało codzienne ich przyjmowanie; w gimnazjach 1% uczniów deklarowało jednorazowe zażycie, 3% uczniów wskazywało, że przyjmuje narkotyki kilka razy w życiu i tyle samo – kilka razy w miesiącu; uczniowie szkół ponadgimnazjalnych najczęściej deklarowali przyjmowanie substancji psychoaktywnych kilka razy w życiu – 16% badanych, kilka razy w miesiącu – 4%, kilka razy w tygodniu – 1%, a 2% badanych zadeklarowało codzienne lub prawie codzienne przyjmowanie narkotyków lub dopalaczy,
- 3) badani uczniowie zapytani „czy uważają, że w ich szkole branie narkotyków jest popularne?” w większości odpowiedzieli przecząco, z tego uczniowie szkół podstawowych – 92%, gimnazjalnych – 95%, ale w szkołach ponadgimnazjalnych 22% uczniów wskazało, że przyjmowanie substancji psychoaktywnych w ich środowisku jest popularne,
- 4) spośród badanych uczniów zdecydowana większość nie wiedziała gdzie lub u kogo można kupić narkotyki lub dopalacze – uczniowie szkół podstawowych – 83%, gimnazjalnych – 92% i ponadgimnazjalnych – 85%,
- 5) 16% uczniów szkół podstawowych, 22% gimnazjalnych i 29% ponadgimnazjalnych przyznaje, że kupienie narkotyków lub dopalaczy jest łatwe, co może wskazywać, że mają oni za sobą pierwsze próby zakupu, jednocześnie 75% uczniów szkół podstawowych, 73% gimnazjalnych i 56% ponadgimnazjalnych deklaruje, że nie wie czy łatwo jest kupić te substancje,
- 6) 50% badanych uczniów zgodziło się ze stwierdzeniem, że od dopalaczy można się tak samo uzależnić jak od narkotyków, z kolei 68% uczniów zgadza się z tym, że przyjmowanie z umiarem określonych substancji psychoaktywnych nie powoduje uzależnienia, co jest błędnym i niebezpiecznym założeniem.

III. Adresaci Programu

Oferta Programu skierowana jest do wszystkich mieszkańców Gminy Olecko, a w szczególności do:

- 1) osób uzależnionych, bądź zagrożonych uzależnieniami oraz ich rodzin,
- 2) osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 3) dzieci i młodzieży oleckich przedszkoli i szkół,
- 4) placówek i instytucji zainteresowanych czynnym zaangażowaniem się w pracę nad rozwiązywaniem bieżących problemów alkoholowych i innych uzależnień.

IV. Zasoby lokalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i terapeutycznej

Na terenie Gminy Olecko pomocą dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie zajmują się:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) placówki oświatowe,
- 3) Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia PROGRES,
- 4) Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 5) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 6) Komenda Powiatowa Policji,
- 7) Sąd Rejonowy i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy Przy PCPR,
- 9) Kościół Katolicki i inne związki wyznaniowe.

V. Cele i zadania Programu

1. Cel główny

Głównym celem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniem od narkotyków na terenie Gminy Olecko, minimalizowanie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia z już istniejącymi problemami.

2. Cele Szczegółowe

1) CEL - zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem (art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy)

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób korzystających z zajęć terapeutycznych.

2) CEL - udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej (art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy)

Wskaźniki monitoringu:

- liczba przeszkolonych osób.

3) CEL - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych (art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy)

Wskaźniki monitoringu:

- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych.

4) CEL - wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii (art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy)

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób objętych działalnością informacyjno-edukacyjną z zakresu uzależnienia od narkotyków.

VI. Zadania Programu na 2019 rok

CEL - zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem (art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy) – **szacunkowy koszt: 4 800 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
Zapewnienie bezpłatnego dostępu do terapii osobom uwikłanym w narkotyki i członkom ich rodzin	1) psychoterapia osób uzależnionych od narkotyków, 2) zapewnienie dostępu do porad i terapii rodzinom z problemem narkomanii	Placówka leczenia odwykowego Punkt Konsultacyjno- Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Pełnomocnik ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Praca ciągła

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób korzystających z zajęć terapeutycznych – założenia 5.

CEL - udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej (art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy) – **szacunkowy koszt: 4 000 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
Zwiększenie wiedzy i kompetencji instytucji pomagających osobom uwikłanym w narkotyki oraz zwiększenie świadomości rodziców w zakresie	1) zorganizowanie szkolenia dla rodziców oraz innych grup zawodowych, w tym nauczycieli na temat uzależnień, ze zwróceniem uwagi na narkotyki	Instytucje szkolące Pełnomocnik ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Praca ciągła

zagrożeń wynikających z używania narkotyków			
---	--	--	--

Wskaźniki monitoringu:

- liczba przeszkolonych osób – założenia 10.

CEL - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych (art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy) – **szacunkowy koszt: 4 000 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
Alternatywne formy spędzania wolnego czasu jako zapobieganie uzależnieniom, zmiana postaw dzieci i młodzieży wobec używania narkotyków	1) organizacja zajęć pozalekcyjnych z elementami profilaktyki jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu	Placówki oświatowe Pełnomocnik ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Praca ciągła

Wskaźniki monitoringu:

- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych – założenia 20.

CEL - wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii (art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy) – **szacunkowy koszt: 1 574 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
Dostarczanie wiedzy o szkodliwości zażywania narkotyków i możliwościach udzielenia pomocy osobom uwikłanym w uzależnienia	1) zapewnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących narkotyków i innych środków psychoaktywnych	Pełnomocnik ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Praca ciągła

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób objętych działalnością informacyjno-edukacyjną z zakresu uzależnienia od narkotyków – założenia 60.

VI. Zasady finansowania Programu

Źródłem finansowania zadań określonych w niniejszym Programie są dochody gminy pochodzące z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w danym roku.

Uzasadnienie

Przeciwdziałanie narkomanii, zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.), należy do zadań własnych gminy. Zadania te zostały szczegółowo określone w wymienionej ustawie. Podstawę do realizacji zadań stanowi Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalony przez Radę Miejską. Przedłożony program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Olecko w latach poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych obejmujących profilaktykę oraz zapewnienie bezpłatnego dostępu do terapii osobom uwikłanym w narkotyki i członkom ich rodzin. Program jest poparty Diagnozą lokalnych zagrożeń społecznych dla Gminy Olecko w 2017 roku. Program jest adresowany do całej społeczności lokalnej, zarówno mieszkańców jak i instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie narkomanii. Źródłem finansowania zadań określonych w niniejszym programie są dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Finansowanie realizacji wyżej wymienionych zadań określa plan finansowy opracowany na dany rok, zgodny z budżetem gminy.